

Da Klim Frimenighedskirke fik tårn

Af BENT ROLIGHED, Fjerritslev

Da frimenighedskirken i Klim for 100 år siden blev bygget, havde man først og fremmest tænkt på at skabe et samlingssted for den nye menighed.

Senere blev kirkerummet udsmykket på forskellige måder, og lige efter 1. verdenskrig opstod ønsket om at bygge et tårn til kirken.

I det følgende fortælles om dette byggeri, idet der som grundlag benyttes uddrag af frimenighedens forhandlingsprotokol, samt hvad ældre folk har kunnet huske.

Fra begyndelsen havde kirkeklokken haft sin plads i en klokkestabel, der var opført til højre for indgangen til kirken, omtrent overfor det sted, hvor nu mindestenen for Søren Anker-Møller er rejst. Men allerede da kirken i 1883 blev bygget, var der lavet tegning til et tårn, som senere kunne føjes til kirkebygningen. Formodentlig når den økonomiske baggrund herfor var i orden.

En dag i 1919 var der ifølge forhandlingsprotokollen for Klim Frimenighed møde hos Søren Anker-Møller ”for at tage Stilling til, hvorvidt der skal bygges Taarn til Kirken i Klim - eller der blot skal bygges et Spir, hvilket der delvis forelaa Tegning og Overslag til.

Det bestemtes, at der førstkomende Søndag umiddelbart efter Gudstjenesten skulde afholdes et Menighedsmøde om Sagen. Det vedtoges enstemmigt, at man ved dette møde skulde foreslaa at bygge Spir paa Kirken - efter den foreliggende Tegning fordi man mente, at der ved at bygge Taarn vilde blive en ikke saa lille Gæld at forrente og afdrage. Ved at bygge Spiret kunde man blive fri for Gæld, idet der er indkommet ca. 3000 Kr. givet delvis i dette eller lignende Øjemed. Mødet hævet. Jørgen Grishauge - Steffen Nielsen - J. P. Nørhave - A. Holm - Søren Anker-Møller - N. Madsen - N. P. Thorhauge”.

Bestyrelsen har altså ønsket at spare medlemmerne for den økonomiske byrde, det kunne være at vælge den dyre løsning. Men ved menighedsmødet vil man ikke spare og nøjes med et spir, man vil have både tårn og spir, som det fremgår af det følgende:

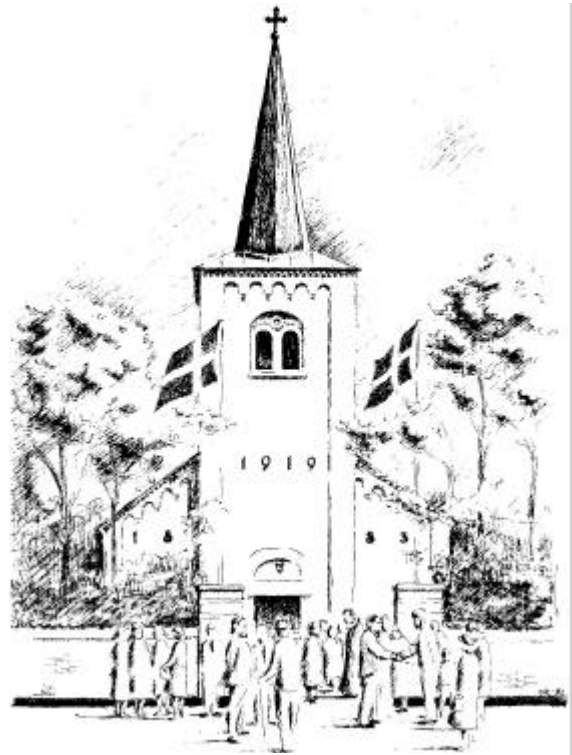

Klim Frimenighedskirke fotograferet i 1930'erne

”- Det vedtoges at bygge Taarn, hvis der kan blive tegnet en tilstrækkelig Sum, og der blev fastsat en Frist på ca. 14 Dage til at tegne Bidrag, hvorefter Bestyrelsen saa vil komme til at tage Stilling til, om den tegnede Sum er tilstrækkelig”.

Det var en kort frist, synes man, men tiden blev godt udnyttet, og folk gav et beløb, stort eller lille eftersom man havde råd.

En mand i Vust har fortalt, at han i 1919 som ung mand fulgte med sine forældre til kirke i Klim og her hørte om indsamlingen til det forestående tårnbyggeri. Han forstod, at der efter gudstjenesten var lejlighed til at kontakte kassereren, og han besluttede sig til, at han ville give 20 kr. til sagen. Det var jo ikke noget stort beløb, men han var netop kommet hjem fra militærtjeneste, og

Bent Rolighed har i streg fastholdt feststemningen ved Klim Frimenighedskirke.

ydermere stod han overfor at skulle overtage en ejendom i Vust, hvor besætningen kun var 1 ko, og han havde stor lyst til at fordoble besætningen, endda han vidste, at en ko dengang kostede ca. 1400 kr. Stor var derfor hans forbløffelse, da han hørte kassereren gå til den næste, en gårdejer i Klim, og spørge, hvad han ville give og få svaret: ”Jeg giver en ko”!

Videre fortæller protokollen: ”Efter at Tegningslister af Bidrag i Henhold til foranstaaende nu er indkommet med en tegnet Kapital af 8860 Kr. vedtages det at bygge et Taarn af samme Størrelse og Konstruktion, som den gamle Tegning fra Kirkens Bygning udviser”. Og videre berettes: ”Til at foretage det fornødne med at bortlicitere Arbejdet

m.m. valgtes et Byggeudvalg, nemlig Lars Kjær og Lars Vestergaard, Klim, Nikolaj Gertsen, Fjerritslev, og Jens Mølbæk, Ullestrup”.

At man økonomisk havde sikret sig, fremgår senere i protokollen, hvor arkitekt Kroghfelt, Fjerritslev, lover at opføre tårnet til en pris af 8000 kr. - dog uden tækning af spiret.

Nu fulgte en travl tid for håndværkerne. Det gamle våbenhus blev brudt ned for at give plads til tårnet, og snart rejste det firkantede bygningsværk sig i sin fulde højde. Næste etape var spiret, hvor tømmerkonstruktionens udførelse var overladt til den unge snedkermester Gregersen i Gøttrup. Han har som 80-årig fortalt om arbejdet og herunder om en episode, som den gang gav ham en slem forskrækkelse. Der skete det, at byggeudvalget fik den tanke, at man gerne ville fremskynde arbejdet, så rejsningen af spiret blev tilendebragt inden efterårsmødet, og derved fik Gregersen og hans to medhjælpere ekstra travlt. Til sidst blev det nødvendigt at arbejde også efter mørkets frembrud, og derfor tilbød Lars Kjær, at man kunne låne en karbidlampe hos ham. Ved dens skær blev de lange bjælker, som - otte i alt - skulle danne spirets indre konstruktion, rejst. Da den tredje skulle fastgøres, erklærede svenden, at den passede ikke i længden, og et savemærke, som man under forarbejdet nede på byggepladsen havde lavet, var det nu i den dunkle belysning umuligt at finde. Alligevel blev arbejdet gjort færdigt, så godt det var muligt, og de

udholdende håndværkere fik sent på aftenen serveret en forfriskning, inden de tog hjem.

Under efterårsmødet de to følgende dage kunne mødedeltagerne glæde sig over, at der var spir på kirketårnet, ganske vist endnu uden de kobberplader, som senere skulle dække tømmerkonstruktionen.

Men der var en, som endnu ikke glædede sig, og det var snedkermester Gregersen. Ved dagens lys mente han bestemt fra pladsen foran kirken at han kunne se, at spiret havde en svag hældning. Og om tirsdagen, når mødet var forbi, var det aftale, at den ansvarshavende arkitekt Kroghfelt skulle komme og godkende arbejdet.

Det første, Gregersen foretog sig tirsdag morgen, var hurtigst muligt at komme hen til kirken. Da han nåede op i tårnet, så han ved dagens lys straks fejlen, og ene mand lykkedes det ham at få bjælkeme løsnet og bragt i den rette stilling. Og da han igen havde fastgjort bjælkerne, havde spiret nøjagtig den rejsning, det skulle have, så da arkitekten senere på dagen tog arbejdet i øjesyn, erklærede han det for godkendt.

Således kom der en god afslutning på det forcerede arbejde, som ellers let kunne have bragt forstyrrelse i det, man egentlig samlede om ved efterårsmødet i 1919.

Og bygningsarbejdet, der begyndte med en forsigtig snak om at vælge den billigste løsning, udviklede sig til et smukt og markant byggeri af det tårn med spir, der nu i det flade landskab kan ses vidt omkring.

(Kilde: Historisk Årbog for Thy, Mors og V. Hanherred 1982, side 86-90).